

Lønningstillæg paa et enkelt Omraade have haft en mindre heldig Virkning. De indeholde en for stærk Opfordring for de unge Lærere til snarest muligt at havne i det offentlige Skolevæsen, hvad der i høj Grad har vanskeliggjort for Realskoler, Opdragselsanstalter og andre Skoler at beholde deres Lærerkrafter ud over højst et Par Aar. Men ogsaa for Folkeskolen kan dette have en uheldig Virkning. Det maa nemlig anses som ønskeligt og frugtbringende for Folkeskolen, at den blandt sine Lærere kan modtage ogsaa saadanne, der i en Aarrække have haft Virksomhed ved anden Skolegerning, det være sig ved Højskoler, Friskoler, Realskoler o. s. v. Det foreslaas derfor nu, at en saadan Skolevirksomhed kan medregnes for en Tid af 8 Aar, det vil altsaa sige for de 2 første Lønningstrins Vedkommende, hvilket atter vil sige, at en Lærer i de første 8 Aar kan virke ved anden Skolegerning og derved ogsaa dygtiggøre sig for Folkeskolen, uden at han senere ved Indtræden i den offentlige Skole stadig behøver at regne ud, at han nu aarlig har saa og saa meget mindre i Løn, fordi han ikke straks søgte over i Folkeskolen. Jeg tror derfor, at dette er en Bestemmelse, som i lige Grad vil gavne den private Skole og Folkeskolen. At Forslaget fastsætter visse nærmere Betingelser for denne i og for sig væsentlige Begunstigelse — saaledes navnlig, at den Virksomhed, der kan medregnes, baade har haft en mere stabil Karakter og i Omfang svarer til Arbejdet i Folkeskolen, samt at denne Anciennetetserhvervelse ikke begynder at løbe, straks efter at en ung Mand har taget sin Eksamen —, vil formentlig erkendes som fuldt berettiget.

At et Forslag om forbedrede Lønningforhold for Folkeskolens Lærere og Lærerrinder vil blive modtaget og behandlet med Velvillie af den høje Rigsdag, føler jeg mig ganske overbevist om; i saa Henseende fremsætter jeg i god Fortrøstning dette Forslag for det høje Ting. Ganske vist kan der meget vel ved Siden af den almindelige Erkendelse af Ønskeligheden og Nødvendigheden af rimeligere Kaar for Skolens Arbejdere herske afvigende Anskuelse om Enkelthederne. Men ogsaa her har jeg den Forventning, at Forslaget i sine Hovedprincipper vil finde Samstemning, og naar saa er, vil man sikkert uden Vanskelighed kunne naa til Enighed om Enkelthederne. Hermed være dette Forslag anbefalet til det høje Tings Velvillie. Jeg skal dernæst fremsætte Forslag

til Lov om Lønninger for Lærerne ved Statens højere Almenskoler. Sikkert vil det erkendes, at de samme Grunde, der tale for en Forhøjelse af Folkeskolens Lønning — og her særlig af Købstadlærernes —, ogsaa vægtigt tale for en Forbedring af Lønningsvilkårene for Lærerne ved de højere Almenskoler. Lønningsloven for disse er 15 Aar gammel, har altsaa naaet den Alder, hvor man almindelig regner en Lønrevision for begrundet eller nødvendig. Forud for nævnte Lønningslov var Lønningerne for Adjunkterne meget lave — de vare bestemte ved en meget gammel Lønningslov —, men Adjunktstillingen var jo ogsaa længere tilbage at betragte som en Overgangsstilling, idet den i væsentlig Grad indtoges af teologiske Kandidater, indtil disse gik over i Præstembede. Den Forbedring i Lønningsvilkårene, som Lønningsloven af 1892 bragte, var i og for sig beskednen og er forlængst opslugt af den almindelige Fordyrelse af alle Livsfornødenheder, som har fundet Sted siden da. Og overfor de senere Aars ny Lønningslove for Embedsmænd, der have Uddannelse tilfælles med Almenskolens Lærere, ere disse Lønninger nu væsentlig ringere og overhovedet neppe tidssvarende.

Der fremkom for Regering og Rigsdag for et Aarstid siden et motiveret Andragende fra Almenskolens Lærerpersonele om forbedrede Lønningforhold. Om jeg end ikke helt har kunnet følge dette Andragendes Forslag, men har forment, at de foreslaaede Lønninger maatte reduceres noget, har jeg dog kunnet slutte mig til den i Andragendet hævdede Anskuelse om Nødvendigheden og Betimeligheden af forbedrede Lønningsvilkår ogsaa for disse Lærere, og det er mit Haab, at den samme Anskuelse vil gøre sig gældende i dette høje Ting. Der er jo her tre Lønsatser: Rektorer, Overlærere og Adjunkter. Lovforslaget foreslaar, at samtlige tre Klassers Begyndelsesløn forhøjes med 600 Kr. Ved at foreslaa ikke den samme procentvise Stigning for de forskellige Lønningklasser, men den samme faste Sum lagt til alle tre, blive de lavere lønnede Embeder saaledes mere forbedrede, de højere lønnede mindre, en Ordning, som jeg tror vil finde Tilslutning i Tinget. En Adjunkts Begyndelsesløn er nu 1,800 Kr.; den var i 1872 foreslaaet til 2,000 Kr. Denne Begyndelsesløn foreslaas altsaa sat til 2,400 Kr. De stige nu hvert 3die Aar med 200 Kr., her foreslaas en Stigning hvert 4de Aar med 300 Kr. Overlærerne begynde nu med 3,000